

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A létesítendő internátus kérdéséhez.

Irta: Hein György hadnagy-számúvivő.

Lapunk folyó évi 30. számában Körner Károly alezredes ur egy buzdító cikket adott közre, a mely úgy a csendőrtisztikart, mint a legénységet adakozásra hívja fel, hogy az internátus létesítéséhez szükségelt összeg első fillérei a testület gyűjtése révén folyjanak be s ez egyuttal impulsus legyen a további adakozásra is.

A cikket nemcsak a mi lapunk hozta, hanem azt, illetve az abban tárgyalt, minden irányban üdvös és céljnkat tekintve nemes eszméket a főbb napilapok is méltatták s a nagy közönségnek figyelmébe ajánlották a csendőrség eme mozgalmát.

Már magában véve ez a tény elegendő ahhoz, hogy a felvetett eszmék megvalósítására minden erőnkkel törekedjünk s a mint az alezredes ur emliti, édes mindnyájunknak azon kell lennünk, hogy ne csak szóval, hanem tettel is felkaroljuk az eszmét; ki-ki saját belátása és anyagi helyzetéhez mérten áldozzék a közjó oltárán, mert másként az ige testet nem ölthet.

Ha már a nagyközönség is tudomást szerzett terveinkről, úgy kötelességünk megmutatni, hogy mi nemcsak akarni, hanem tenni is képesek vagyunk!

Az alezredes ur engedelmével, bátor vagyok én is hozzászólni az internátus kérdéséhez, megjegyezvén azonban, hogy alábbiak tisztán az én magán nézetem, a melylyel semmiféle tervnek praëjudikálni nem óhajtok. Tudtam már jóval ezelőtt, hogy az alezredes ur ezen eszmével foglalkozik, tervezgettem magam is s így nem vélek felesleges munkát végezni akkor, ha tervezetemet nyilvánosságra hozom. Vannak talán benne jó eszmék is, a melyek az internátus létesítésénél — esetleg — bírálat tárgyává tehetők.

Az internátus célja — úgyszólván — kizárólag az altisztek gyermekeinek díjtalan nevelése, tehát nem a tisztikar, hanem a legénység érdekét szolgálja az eszme. Cikkem tartalmát tehát ehhez mérem és szavaim nem a tisztikarnak, hanem egyedül a csendőrlegénységnek szólnak.

Az alezredes ur részletesen indokolta, hogy miért vétetnének fel első sorban a csendőrök gyermekei s

megjegyezte, hogy a tisztek gyermekei csak az esetben nyerne elhelyezést, ha hely jut.

Ez helyesen van így, mert legelső esetben ott kell segíteni, a hol a szükség a legnagyobb.

És ime, itt van már az első nagy feladat, a melynek helyes megoldásától függ az internátus közhasznú s teljes megalégedésre szolgáló működése s ez nem más, mint a jelentkezők helyes megválasztása.

Könnyű dolog volna a jelentkezők kiválasztása az esetben, ha nem volna annyi jelentkező, mint a mennyi szabad helylyel az internátus rendelkezik.

Félő azonban, hogy itt is be fog válni az a közmondás: „kevés a fóka, sok az eszkimó”, vagyis annyian jelentkeznek majd, hogy valamennyit befogadni — legalább eleinte — nem lehet.

Legénységi létszámunk jelenleg már 10,000 fő. ebből 20% nő, vagyis 2000 ember. Nagyon gyengén számítva az iskolaköteles gyermekek száma 1000; ebből körülbelül 300 gyermek már felsőbb iskolákba jár s a tervezet szerint egyelőre csak 100 gyermek volna elhelyezhető. Már kevés a fóka!

Száz gyermek eltartási költségét az alezredes ur 40,000 koronában véli megállapítani, amely összeg egy millió korona alaptőkének egy évi jövedelme.

Nagy pénz, a melynek előteremtése nem kis gondot okoz vezető köreinknek! Bizunk azonban bennök, hogy e nehéz problémát közmegeledeésre sikerül megoldani.

Én szintén megejtettem egy kis számítást s arra az eredményre jutottam, hogy egy gyermek eltartására 350 korona elegendő. Ha nem tévedtem, akkor 40,000 koronáért 114—120 gyermeket lehetne eltartani, a mi már — a kis létszámot tekintve — nagy többletet jelent.

Az alezredes ur azt a tervet vetette fel, hogy ki-ki 100 korona évi fizetésének 1/2%-át ajánlaná fel s a szükségelt összeg már rendelkezésre állana.

Hanem, a mint látom, az alezredes ur ezt a tervet megvalósíthatónak nem tartja, még pedig azért nem, mert ez esetben nem önkéntes adakozásról volna szó és ez intencióinak nem felel meg.

Ép ezért felhívásában — feltételezvé azt, hogy az intézmény minden egyes tagjában van annyi önerzet,

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Orosz és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánoshid-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hengerekkel. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközölköztetnek. Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik. **Magyarország legnagyobb vonós és fuvó hangszerek gyára.**

STOWASSER JÁNOS

osárári és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. Akadémia házi hangszerkészítője, az Orosz és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánoshid-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

hogy az eszmét magáévá fogja tenni — a főszólyt arra helyezi, hogy önkéntes adakozás révén gyűjtseünk össze pár ezer koronát, a melylyel azután a kompetens miniszter urak ő nagyméltóságai közismert nagylelkűségére óhajtt apellálni, a mely eljárás csak eredményesen végződhetik.

Magam is azt hiszem, hogy az önkéntes adakozás révén meglehetősen összeget lehet összeszedni, a mely összeget nagyban növeli annak erkölcsi értéke is, a mely éppen az önkéntes adakozásban rejlik.

Altiszttjeink zöme mindenesetre nagyobb összegekkel fog szerepelni, sőt nőtlen, fiatal csendőreink sem fogják magukat az aktióból kivonni s hogy helyesen következtetek, leginkább megmutatja az a tény, hogy már az első felhívás — a mint az lapunk mai számának «Hírek» rovatából kivehető — szép eredménnyel járt. De előreláthatólag aligha folyhatik be akkora összeg, a mely az internátust a kezdet nehézségein átsegítse, de remélem, annyi mégis összejön, hogy erre támaszkodva, az illetékes faktorok figyelme az internátusra felhívható lesz.

Mihelyt abba a helyzetbe jutnak vezető köreink, hogy az ily irányban lépéseket megtebetik, akkor az eredmény nem maradhat el.

Én meg óhajtom könnyíteni a gyűjtés munkáját s ha eszmém követőkre talál, az internátus élethelep.

Körner alezredes ur felhívásában csak filléreket kér s egyben figyelmeztet mindenkit, hogy annyit s akkor adjon, a mennyit nem éres meg és a mikor azt szive sugalja.

Kezdjük meg tehát a fillérekkel!

Számitásnak csak egy keveset utána, ha valamenyien naponta csak «egy fillért» teszünk félre, hogy az egy évben mennyit tesz ki? Jelenlegi létszámunknál 36,500 korona. Gondolkodjunk csak egy keveset s ki-kibátran és szegyenkezés nélkül bevallhatja magának, hogy mindegyikünk naponta jóval többet költ nem okvetlenül szükséges dolgokra, mint ennek háromnegyszeresét.

Egy kis megerőltetéssel korlátozhatjuk ezeket a napi felesleges kiadásokat; egy fillért közölünk senki sem éres meg; ha ezeket összegyűjtjük, akkor pár év múlva együtt van a szükségelt összeg tulnyomó része. Ezekből a napi fillérekből 10 év alatt körülbelül 500,000 koroná állana rendelkezésre, a melynek évi kamataiból 50—60 gyermeket lehetne díjtalanul felnevelni.

No, mit szólnak hozzá?!

Ugy-e bár, nagyon egyszerű dolog. Senki sem éresné meg a 10 év alatt egy fél millió korona gyűlné egybe «egy fillérből». Hátba még akadna sok olyan csendőr, a ki, a mikor éppen kedve tartja, nem egy fillért, hanem 5—10 fillért száanna s célra? Milyen hamar együtt volna az az egy millió korona.

Szinte hallom a kérdést: Hát 10 évig kell várni az internátusra? S ezt talán öreg és fiatal egyaránt kérdi. Azonnal megfelelek.

Az idősebb altisztek megny gtatására legyen mondva, hogy intező köreink az internátust baladéktalanul szándékoznak életbeléptetni, mihelyt annyi pénz együtt van, hogy — ha mindjárt — kevesebb gyermekkel is, eredményt lehet felmutatni. Ha szorgalmasan összerakjuk filléreinket, akkor nem szükséges 5—10 évet várni, meg lehet azt már jövőre is kezdeni, ha együtt van egy oly tőke, a mely az internátus fenntartását biztosítja.

A fiatalok pedig szintén ne ijedjenek meg pár évtől, hiszen gyermekeik most még nagyon kicsinyek s így az internátusra még nem szorulnak, vagy egyáltalán nincsenek meg.

Ha most vetjük meg az alapot, akkor majd legalább meglesz, a mikor szükség van rá.

Itt tehát félre kell tennünk mindenféle okoskodást és intező köreink segítségére kell sietnünk, ha azt akarjuk, hogy az eszme mielőbb testet öltöön, mert ölbe tett kezekkel hiába várjuk az eredményt, a mely, ha legénységünk részéről nemtörődomséggel találkozik, sorsa sem lesz meg.

E helyütt legyen szabad megemlékeznem egy nemeslelkű és bőkezű adakozóról, a ki intézményünknek már nem ténylegesen szolgáló tagja ugyan, de azért emlékezete még élénken él mindazok szívében, a kik szerencsések voltak alatta szolgálhatni.

Dombrádi Nagy Gyula nyugállományu csendőrezredes ur volt kegyes a maga és neje nevében 100 koronát az internátus céljaira felajánlani, a mely összeg lapunk mai számában, a «Hírek» rovatában nyugtáztatik.

Az ezredes ur már nem egy ízben adta fényes tanujelét intézményünk iránti nagy szeretetének. Alapítványából, a melyet már mint nyugdíjas tiszt emelt fel az eredetinel jóval magasabb összegre, évente altisztek kapnak jutalmat.

Most pedig, a mikor gyermekeink neveléséről van szó, ő volt az első, a ki nemeslelkűen támogatta az eszmét, fényes példával serkentve bennünket az önkéntes adakozásra. Követni fogjuk!

Ismétlem, minden attól függ, hogy a kebelünkben rendezett gyűjtés milyen eredménnyel fog járni.

Gyűjtésünket takarékpénztárilag kell kezelni, avagy — a mi jövedelmezőbb — értékpapirokba fektetni, a mi által 5%-os jövedelem érhető el.

Tegyük fel, hogy az első évben egybegyűlt összeg évente csak 2000 koronát jövedelmez. Ez magában véve vajmi kevés egy internátus létesítéséhez, de kezdetben elegendő, ha keresztül vihető volna az, hogy a «Csendőrségi Zsebkönyv» és a «Csendőrségi Lapok» évi

A legjobb órák,

legsolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műórásnál Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

(körülbelül 15,000 korona) tiszta jövedelme, a mely jelenleg a «Török Ferencz», illetőleg «Panajott-féle alapokba folyik be, — az internátus céljaira fordíthatnák.

Ezzel a rendelkezésre álló összeg már az első évben is 17,000 koronát tenne ki.

Közismert öröndetes tény, hogy a mindenkori belügyminiszter urak — Szabó miniszteri tanácsos ur ő méltóságának jóindulatu előterjesztései alapján — mindig nemeslelkűen gondoskodnak intézményünkről s így szinte biztosra vehető, hogy az internátus a belügyminiszterium részéről a lehetőség batarain belül a legmesszebb menő erkölcsi és anyagi támogatásban fog részesülni.

Ha figyelembe vesszük továbbá azt, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszterium szintén nem fogja megvonni egy kulturális célokat szolgáló intézménytől az állami támogatást, a melyben még a magánjellegű hasonló irányú intézmények is részesülnek, akkor meg van vetve az alap és a továbbfejlesztés az időközönként befolyó összegek czélszerű gyümölcsöztetése által már könnyebben megy.

Az állandó jellegű segélyek és jövedelmek, valamint a gyűjtés révén befolyó összegek évi kamatai lehetővé fogják tenni az internátus fenntartása mellett évek során át egy oly tőkének összegyűjtését, a mely — idővel — egymagában véve is képes lesz 100 gyermeket eltartani.

Nem szabad azonban teljesen figyelmen kívül hagyni a polgári egyének adományait sem.

A napilapok közlése nyomán a hír bejárta az országot s a polgárság köréből elsőnek jelentkezett Laky Imre budapesti rendőrfelügyelő ur, a ki 100 koronát adományozott a létesítendő internátus céljaira.

Lapunk szerkesztőségéhez érkeztek kérdések, vajjon csendőraltisztok elfogadhatják-e az örskörletükben magánosok részéről megindított gyűjtést?

Mindebből öröndetes megállapítható, hogy Körner alezredes ur szózata nemcsak a csendőrség, hanem polgártársaink körében is visszhangra talált.

Nézetem szerint a csendőr ne fogadja el a polgári egyének által gyűjtött összegeket, hanem világosítsa fel az esetleg hozzája fordulókat arról, hogy az adományokat ők maguk juttassák el a III. számú csendőrkerületi parancsnoksághoz, a hol az internátusra egybegyűlt pénzek gyümölcsöztetőleg kezeltenek.

Ugyanígy járhatna el minden egyes örs és főleg járásparancsnok is, mint a kiket — leginkább nők lévén — az internátus legközelebből érint. A legénység adományai szintén összegyűjtve volnának beküldendők.

De még egy dologra óhajtom felbivni legénységünk figyelmét.

Nagyon gyakran fordul elő az az eset, hogy magánosok egyes csendőroket — hivatalos eljárásukból kifolyólag — megjutalmazni szándékoznak. A csendőr maga természetesen nem fogadhatja, de nem is fogadja el a felajánlott összeget, a melyet az illető polgári egyén azután valamely csendőrségi jutalmazási alap javára ajánl fel.

Azt hiszem, nem véték az intéző körök intenciói ellen, ha azt a tanácsot adom, hogy a csendőr az ily ügyekben hozzája forduló egyének figyelmét bivia fel a létesítendő internátusra, ily módon is gyarapítva annak alaptőkéjét.

Sok mindentéle más mód és alkalom nyilvánul az eszme elősegítésére; csak szívvel-lélekkel kell arra törekedni, hogy az ügyet kiki tehetségéhez képest és a megengedhetőség batarain belül támogassa.

Hiszen intéző köreink nem magukon, hanem legénységünk helyzetén óhajtának könnyíteni akkor, a mikor ily életre való eszmék megvalósításán fáradoznak.

Nem is hiszem azt, hogy legénységünk közömbösen viseltetnék ezen eszme iránt, mert ha úgy lenne, igazán nem volna érdemes arra az atyai gondoskodásra, a melyben vezető köreink részesítik.

Legénységünket pedig bálátlansággal nem lehet meggyanusítani, mert ezer és ezer példa van arra, hogy csendőreink fiai szeretettel ragaszkodnak előljáróikhoz, a kik örömlükben és bánatukban együtt éreznek velük, a kik segítők jobbukat nyújtják alárendeltjeiknek akkor, a mikor a létért való küzdelemben megtántorodnak.

Bátran merem állítani, hogy ismerem legénységünket és ép azért biztosra veszem, hogy Körner alezredes ur felhívása a legszebb eredménnyel fog járnai.

De nem is lehet máskép, ha csendőreink csak kissé gondolkodnak a jövő felett s maguk körül nézve, látnak olyan dolgokat, a melyek egy jobb érzésű ember szemeiből könnyeket facsarnak.

Gondolják meg, hogy előbb-utóbb meg fognak nőszülni. Családjuk lesz. Öt-bat gyermekkel lehetnek megáldva. Hogy fogják azokat felnevelhetni, ha a mostoha balsors arra kényszeríti Önöket, hogy alig 20—25 szolgálati évvel kénytelenek nyugdíjba vonulni?!

Mi lesz családjukból, ha a kérlelhetetlen halál életük delén ragadja ki Önöket családjuk köréből, hátrahagyva egy, esekély nyugdíjára utalt özvegyet egy pár ellátatlan és a legnagyobb gondozást igénylő gyermekkel? Hová forduljon az özvegy? Ki fogja csillapítani a sors csapásai által okozott szíváfajdalmát?

E felett elmélkedjenek s ha szívükben szánalmat éreznek egy támasz nélkül maradt és a legszükségebbeket is nélkülözni kénytelen család szomorú jelene és sivár jövője iránt, akkor szentül hiszem, hogy az internátus mihamar életbelép.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perca alatt a legmakaesabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kásposten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

Szerszámnymok és azoknak konzerválása.

Irta: Dr. Anuscht Erik. Először megjelent a Hans Groes-féle „Archiv”-ban. Magyarra átdolgozta *.*

Számos büntetendő cselekménynél, különösen főbenjáró büntettekésél, továbbá betöréseknél, vagyontöré-
lásoknál, falopásoknál, stb. a tettesek szerszámokat hasz-
nálnak, melyeknek nyomai a helyszínen visszamaradnak.
Emelő és betörővasak, emelőrudak, kések, balták s
fogók élei, fába, puha ércbe, falazatba s hason tár-
gyakba erősebben vagy gyengébben benyomódnak s
nem ritkán felismerhetővé teszik, hogy egy, a gyanu-
sítottnál talált szerszám a tettnélhasználtatott-e vagy sem?

Minden erre vonatkozó összehasonlításkor elsősorban
az él nagysága s alakja jön tekintetbe. A mi azonban
az él alakját illeti, úgy az csak kevés szerszámnál mutat
feltűnő ismertető jeleket, mint a hogyan ezt kertészek,
könyvkötők, cipészek s más kézművesek késein talál-
juk s ritkán történik, hogy ezen ismertető, jellegzetes
alak a nyomban is kivehető. Az él nagysága csak akkor
jön számításba, ha az vagy teljesen nyomódott le, vagy,
ha több helyen hagyott nyomot hátra, melyekből annak
nagysága kiszámítható. Az előbbi eset rendszeren feszítő
és törő vasak, vésők s hason keskenyélű szerszámok
használatára alkalmával fog előfordulni.

Ugy az alaknál, mint a nagyságnál csak a nyom és
a szerszám között mutatkozó különbség, eltérés bírhat
valóban bizonyító erővel. Ha az alak és a nagyság a
nyom és a szerszámmal egyezik, úgy még mindig azzal
is kell számolnunk, hogy a nyomokat egy más hason
élű szerszám idézhette elő, úgy, hogy ezen lehetőség-
nek kizárt voltát még külön kell bizonyítani, a mi
gyakran nehézségekbe ütközik, sőt sokszor lehetetlen is.

Szerencse, hogy ezen bizonyítás lehetősége mégis csak
fennforog s a szerszámnymok megdönthetetlen vilá-
gossággal maguk mutatják, hogy csak egy bizonyos
szerszámtól származhatnak: ugyanis akkor, ha „csorba-
nyomok” alakjában maradnak vissza.

Minden szerszám éle — köztudomás szerint — le-
kopik s idővel megcsorbul. A csorbák nagysága, alakja,
száma s egymástól való távolsága minden szerszámnál
különböző. Ha ily csorbák a helyszínen lenyomásra
kerültek, úgy természetes, hogy a nyom csak azon szer-
számtól származhatik, melynek éle hasonló csorbákat
mutat fel.

Igaz ugyan, hogy úgy a nyomban, mint a szerszám on
csak ritkán látbatók a csorbák oly tisztán, hogy az
összehasonlítást bárki szabad szemmel eszközölhetné.
Még a nagyító üveg s a fényképezési nagyítás sem
vezet mindig észre, annál is inkább, mert a csorbák
az élen, mint mélyedések, a nyomban pedig mint fésű-
szerű emelkedések mutatkoznak. Létezik azonban egy
teljesen vezérelhető mód (Dr. Köchel-féle), mely ugyan-
csak műteremben s szakértő által alkalmazható, de
lehetővé is teszi, hogy az azonosság teljes biztossággal,
matematikai pontossággal megállapíttassék.

Tebát csak az a feladata a csendőrnek, hogy a nyomok
és a szerszámokat a bíróság útján a szakértőhöz
juttassa.

A nyomok biztosításánál azonban mutatkozik egy
nehézség, t. i. a nyomok konzerválása (jókarban tar-

tása), mely nagyrészt oka annak, hogy aránylag kevés
szerszámnymot jut a szakértő kezébe s így kevés nyom
nyer büntügyi értékesítést.

Persze főbenjáró bűncselekményeknél a konzerválás
egyszerű. Oly szállítható tárgyak, melyeken szerszám-
nyomok mutatkoznak, egyszerűen lefoglaltatnak s a
szakértőhöz szállíttatnak. A padlózatból, ajtókból, ablak-
tokból s hason helyekről a nyomok egyszerűen kifeszít-
tetnek, vagy a megtekintendő helyiség addig lezáratik,
míg a szakértő a helyszínére nem érkezik. A legrosszabb
esetben a fénykép is biztosíthatja a legtágabb mérték-
ben az összes fontos nyomokat.

Másképpen áll azonban a dolog vagyontöré-
lásoknél, falopásoknál s azon számtalan kisebb betörések-
nél, melyek a vidéken oly gyakran fordulnak elő. Ha
ily esetekben az összes nyomokat felmutató tárgyakat
lefoglaltatják, úgy azokat hamarosan el sem helyezhet-
nök s a panaszost azonkívül érzékenyen meg is károsít-
tanánk.

Az illető részek lefűrészelése vagy kifeszítése néme-
lyikre szintén több kárt okozna, mint a betörés maga.

A károsnak rendszeren már sürgős szüksége van arra,
hogy a felfeszített kapu vagy ajtó, pénztár, szekrény s
hasonló tárgy hamarosan rendbe hozassék. A fényké-
pezés drága és annál is inkább nehézkes is, mert a
nyomok sokszor nebezen hozzáférhető helyen vannak.
Rajzok és mérések csak megközelítő összehasonlítást
engednek meg s sobasem szolgálhatnak arra, hogy a
nyom és a szerszám közötti azonosságot feltétlenül s
megdönthetetlenül bizonyítsák.

Csak egy marad tebát még hátra: a nyomnak plas-
tikus, (domboru) lenyomata.

Mielőtt azonban ezen eljárás részletes leírásába be-
csátkoznék, azon kérdést óhajtom megvilágítani, hogy
érdemes-e egyáltalán lényegtelenebb természetű bűn-
cselekményeknél a szerszámnymokat konzerválnunk?

Ezen kérdésre minden körülmények között igennel
kell felelnünk. Vegyük csak tekintetbe a már fentebb
érintett számtalan kisebb s lényegtelenebb betöréses
lopásokat. Lehetséges, hogy ezeknél nagy apparátusok-
kal dolgozzunk, kiterjedő megfigyeléseket, razziákat s
kutatásokat tartunk, ha csak biztos támpontok nem
állnak rendelkezésre. A tettesek kinyomozása tehát
leginkább lopott tárgyak előtalálása, vagy tanuk, bizalmi
ferfiak s besugók bemondása folytán történik. Ezzel
azonban a tett kiderítése szempontjából nem sokat
nyertünk. A lopott tárgyak rendszeren egy ismeretlen
egyéntől vásároltattak s bizony ezen állítás igen gyak-
ran kielégítő mértékben nem cáfolható meg. A besugó
nem kérdezhető ki, mint tanu, a gyanúsítottak a tett-
nél, illetőleg a tett színhelyén a legtöbb esetben egyál-
talán nem vették észre s ha igen, úgy az csak futó-
lag, sötétben történt, úgy, hogy azoknak a tanuk általi
kiderítése kizártnak tekinthető. Lábnymok és ujjlenyom-
atok csak elvéve találhatók s még ritkábbak azon
esetek száma, melyekben ezen nyomokat, illetve ujj-
lenyomatokat értékesíteni is tudjuk; mert ily esetek-
ben a helyszínének azonnali szigorú elzárása — mint
már említettett — nem vihető keresztül; ellenkezőleg,
már az első csendőr megérkezése előtt, az összes tekin-
tetbe jöhető helyiségek és tárgyak a káros, hozzátar-
tozói, alkalmazottjai, szomszédai és ismerősei által oly
alaposan megszemléltetnek, hogy ez alkalommal több

Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárból 20 kor., alkatrészekből és gumikból 20 % áruengedm. részesülnek. Árjegyzékét ingyen és bérmentve küld

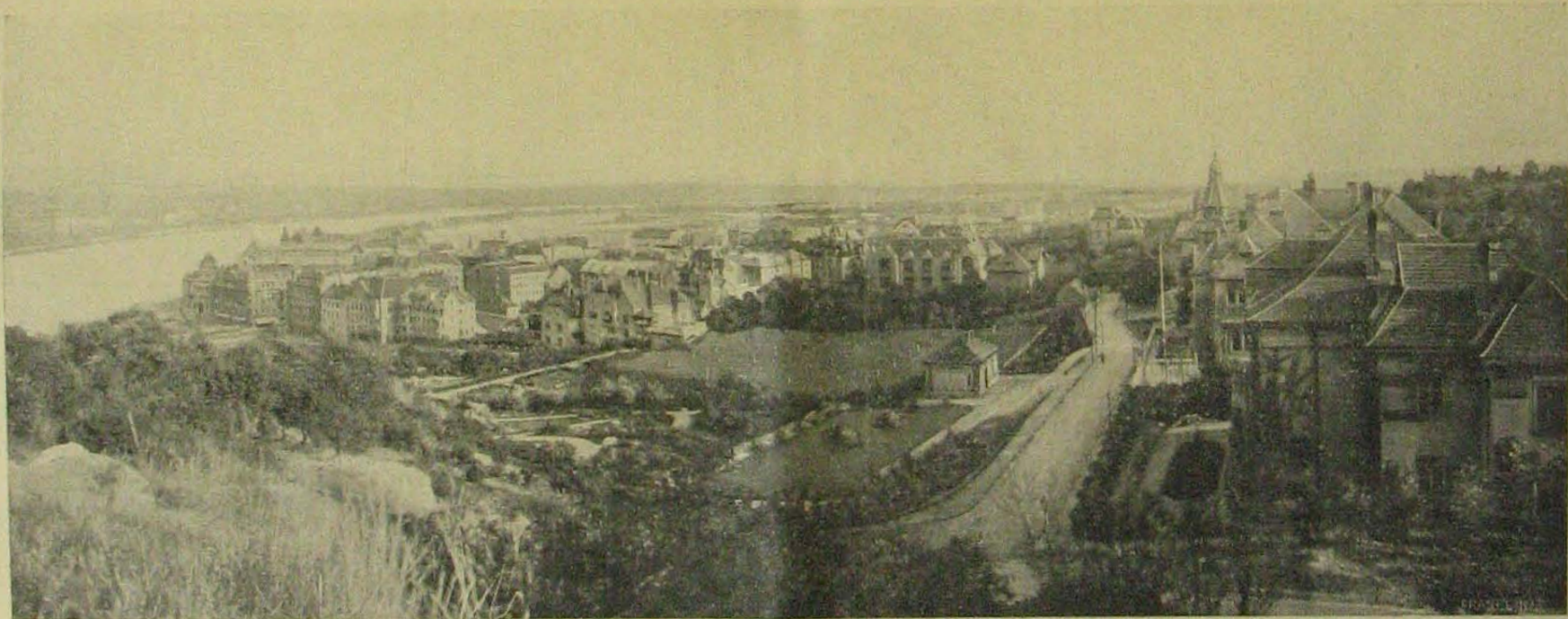
DÉRY EDE

kerékpár- és varrógép nagyraktár

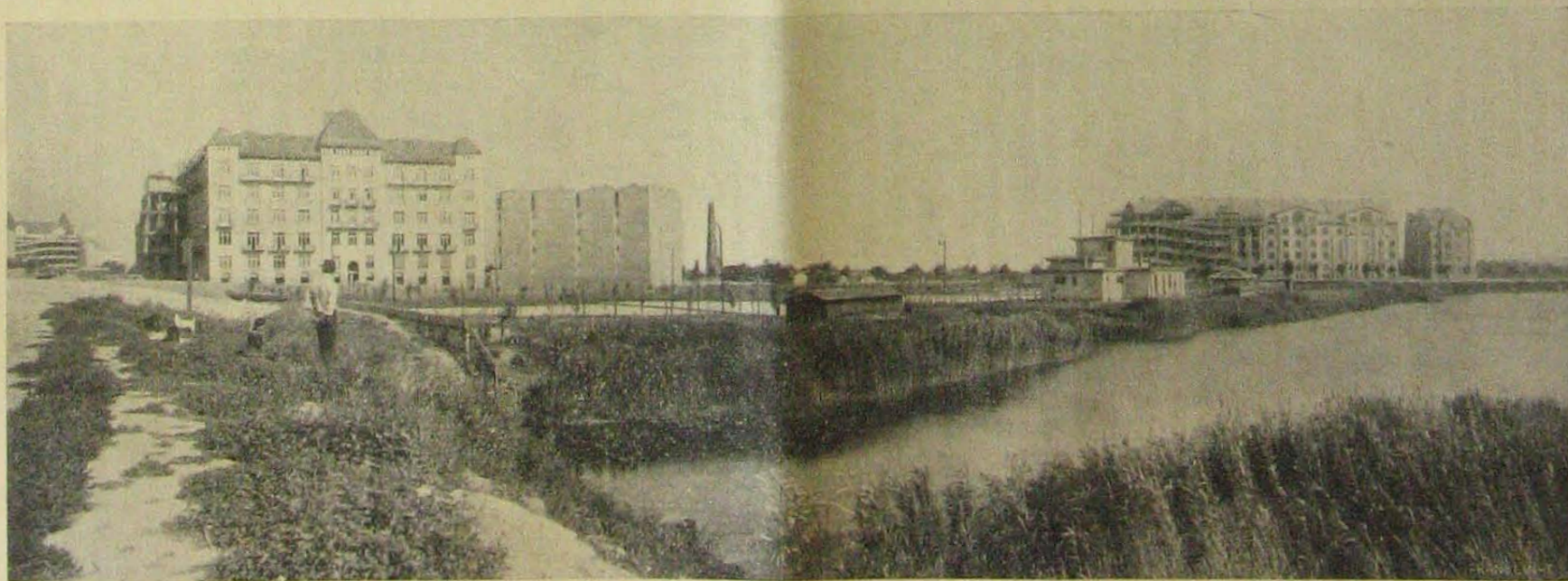
SZEGED.

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jóállás mellett. Csekély havi részletfizetésre.

— Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. —

A vízvezetéki reservoir parkja s a műegyetem környéke a Gellérthegy oldaláról nézve.

A legújabb városrész Budapesten. — Új házak a kolonföldi sporttelep mellett. (Elöl a nádás látszik.)

lábnyom s ujjlenyomat keletkezik, mint a hogyan azt szeretnők.

Megmaradnak tehát egyedül a szerezámnyomok és ezek a tettes biztos megállapítását lehetővé is teszik. Ha a gyanúsítottnál egy oly szerszámot találunk, mely a tett elkövetésének idejében bizonyíthatólag birtokában volt s megállapított, hogy ezen szerszám hagyta hátra a tett színhelyén talált nyomokat, ugy ezzel egy döntő bizonyíték szereztetett, mely sokszor már egyedül, de egyéb terhelő adatokkal együtt (lopott tárgyak biztosítása stb.) feltétlenül elegendő arra, hogy a bíró az illetőt elmarasztalja.

A mi már most a szerszámnyomok lenyomatit, lemásolását illeti, ugy e célra a gipsz alkalmazása körülmenyes annál is inkább, mert az finom nyomok számára kissé durva szemölcsű is. A rendes szobrászviaszk (Plasztalina) szintén nem használható kellő eredményyel.

Dr. Kockel a fehér viaszok használatát ajánlja s utmutatása szerint a viaszot először a test átlagos hőmérsékletére (37°C) hozzuk s azután a viaszot megfelelő nagyságu darabkákban a lenyomandó részre szoritjuk. Hogy a viaszot a nyomról levehessük, s hogy a viaszok azután megkeményedjék, a nyomokat kevés talkummal (szirkőpor) behintjük. (Ez a porszerű állati minden gyógytárban olcsón kapható.)

A levétel után a lenyomatokat azonnal megszámozzuk, a helyszínről általában, de különösen a szerszámnyomok helyeiről s az utolsó tárgyról vázlatokat készítünk, melyekbe a lenyomatok számát — természetesen kellő helyen bevezetjük.

Jó lenyomatok készítésére még egy alkalmas szer létezik. Ugyanis az, melyet a fogorvosok és fogtechnikusok a fogsorokról készitendő lenyomatra használnak. Ezen szer fogorvosok részére külön gyárilag állittatik elő s az ily cikkekkel áruol üzégektől, vegső szükség esetén pedig bármelyik fogorvostól vagy fogtechnikustól is beszerezhető.

Ezen anyag fealkatrészei, viasz, gummi, egyes szurok s gyantafajok; a leginkább használatban levő ily anyag „Stents” név alatt s nyolez centiméteres négy-szögletű táblákban van forgalomban. Ezen anyag körülbelül 35 fokos langyos vízben válik gyurhatóvá. Langyos víznek beszerzése sohasem okoz nehézséget, mert a feldolgozandó nyomok rendszeren lakott helyiségekben vagy ilyemekhez közel találtnak. A megpuhított anyagból megfelelő nagyságu darabok fejtetendők le, melyeket a szükséges alakba idomítunk s egy kemény sima tárggyal (kés) lehetőleg egyenletesen a lenyomandó helyekre szoritunk. A lenyomatok rendes körülmenyek között tíz perc után kemények s levehetők. Mindazonáltal ajánlatos, hogy inkább hosszabb, mint rövidebb ideig bagyjuk őket száradni. Hogy e lefejtés könnyen történjék, szükséges, hogy a nyomot előzetesen leheletszerűleg becsirozzuk vagy beolajozzuk.

(Folyk köv.)

Régi élelmiszer-hamisítók.

A régi mondást: „semmi sincs új a nap alatt”, minden egyes napon igazolja valami. A mi gyomrunkba és zsebünkbe vágó most szokásos galád élelmiszer-hamisításról is kiderül a „Közegészség” egyik közleményéből, hogy ez se új dolog: már a régi Róma panaszkodik a borhamisítások miatt, a középkorban nagyban divatosak azok az eljárások, a melyekkel a bor ízét javították meg. Nagy része a praktikáknak ártalmatlan, de pl. Sebastian Brant költő panaszkodik a miatt, hogy erős anyagokkal „kenik” a bort, a mi az egészségre káros. Agidius Albertinus a hét főbűnről írott munkájában eg egész fejezetet szánt a koreszmárosoknak, a melyben arról panaszkodik, hogy mindenfélével összekeverik a bort s csodálkozik azon, hogy az emberek e sokszor ha álra vezető ténykedéseket türik.

A borhamisítás ellen már a XIV. században foglalt állást a nürnbergi rendőri szabályzat, a mennyiben határozottan megtiltja a bor „csinálást.” Ilyen „megjavított” borokat Basellben sem volt szabad eladni, a hol a vásárrendőrség vigyázott nagyon szigoruan arra, hogy az egyes nemes borfajták kevésbé finomakkal összekeverve, ne kerüljenek eladásra. A „beteg” vagy gyenge bort elkobozták a tulajdonosától s bordóstul a Rajnába súlyasztették.

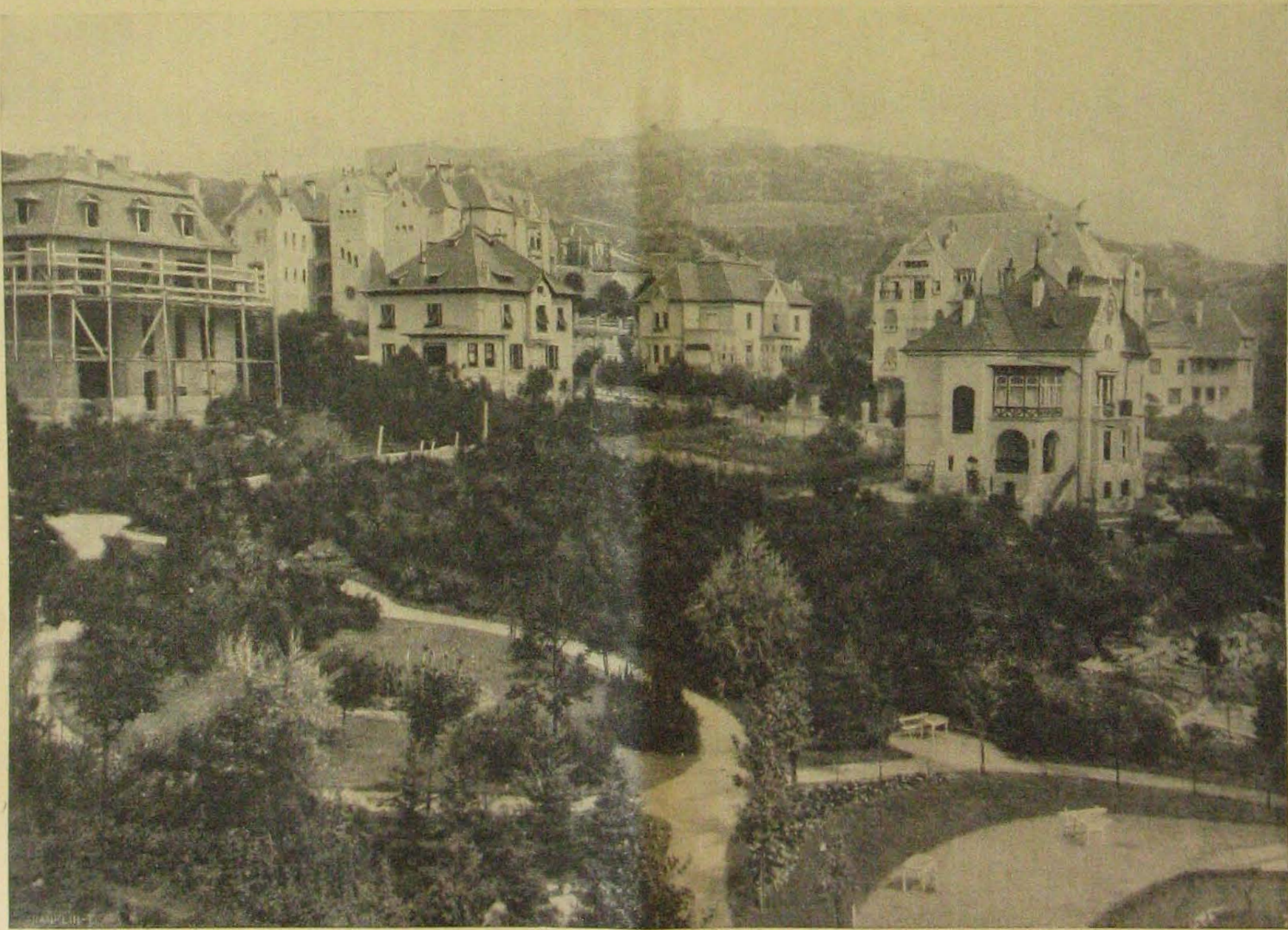
Egy londoni borhamisítónak az 1364-ik évben történt megbüntetése annak nyujtja bizonyosságát, hogy Londonban is nagyon erélyesen vitték keresztül a borvédelmi intézkedéseket. A bűnösnek meg kellett kótolnia a kérdéses bort, egy kortyot innia belőle, a többbit a nyaka közé öntötték, a bormérési jogát pedig elvették. Más alkalommal a vendéglősök pinczéiben levő rossz bort elkobozták s „a városi gyakorlathoz hiven” az utcára öntötték. 1416-ban Londonban borvizsgálók (searchers of wines) voltak, a kik az egész város borát megvizsgálták.

Az ilyen fontos kérdéssel, a minő a borhamisítás, nemesak a batóságok s a széhek foglalkoztak, hanem uralkodó herezegek is gyakran becsáfoltak ki e tárgyban kiáltványokat. Ugy módon többször nyilatkoztak a német császárok e kérdéstről. Az első tökéletesen ismert rendelet a borhamisítás ügyében III-ik vagy regensburgi Frigyesről származik és 1487-ben publikáltatott. Érdekes, hogy e kiáltvány Frigyes császár korábbi ily irányu ténykedésére hivatkozik, a miről azonban semmit sem tudai. Pontos előírásokat tartalmaz a bor elkészítésének minden fázisát illetőleg, úgyszintén a bor kénezését illetőleg; megtiltja az egyes borfajták keverését, valamint szigorú bírság mellett más folyadéknak a borhoz

BUTOR

kézpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

A legújabb városrész Budapesten. — Új villatölp a Gellérthegy déli oldalán.

KÉPEINKHEZ.

A legújabb városrész Budapesten.

való hozzáadását. Az intézkedések betartása céljából 1488-ban Frigyes egy borvizsgálót nevezett ki. Frigyes utódját, Miksa császárt is foglalkoztatták a borhamisítások, alatta a wormsi, lindai és freiburgi birodalmi gyűléseken a Frigyes szabályrendeletét megerősítették és megújították.

A fennmaradt okmányokból kiviláglik, hogy a XIV században nagyon szigorúan felügyeltek a londoni pékékre. Az 1278., 1310., 1316. évekből fennmaradt londoni források elkobzott kenyerekről tesznek említést: a kenyerek súlyát kifogásolták s a Newgate foglyai számára lefoglalták. Az elkobzás mellé szigorú büntetések sorakoztak, a melyekkel különösen ismérlődéseknél éltek. A hűnöt a városban kereszttől hurcolták, pellengérré állították; a ki harmadszor is visszaesett, annak abba kellett hagynia a pékmesterséget.

A pékekkel való barátságos egyetértésben állapította meg Braunschweig városa már a XIV. század elején a kenyér árát és súlyát. A megállapodás megszegése esetén 5 shilling pénzbüntetést kellett fizetni.

A meráni városi szabályzat megtilja a mészárosnak éretlen marha levágását. A nürnbergi rendőrségi szabályzat szerint egy vágásra érett borjú kora: 4 hét. Ökröt csak 3 éveset szabad levágni.

Azok a mészárosok, a kik rossz húst árultak, az augsburgi 1276-iki szabályzat értelmében a városból egy hónapra kizárattak. Londonban ismételen kipellengéreztek azokat a mészárosokat, a kik elhullott állat részeit árúsították, árúikat elkobozták és nyilvánosan elégették. A londoni mészárosoknak lámpagyújtás után tilos volt elárusítani. E rendelkezés célja valószínűleg az volt, hogy megkíméljék a közönséget a csalásoktól.

Egyes városok nem elégedtek meg azzal, hogy a rossz húst a kereskedésből kikizáróhálták, hanem, hogy mindekor egész biztosan jó húst kapjon a fogyasztó közönség, még tovább mentek. Egy 1742-i osnabrücki tanácsi határozat szerint a három vagonapi búsvásáron túl megmaradt hús a következő napon többé már el nem adható. Baselben, Wormsban, Mainzban és más városokban kétféle húscsarnok volt, a mi által a jobb és tiszta hús elárusítása a kisebb értékűtől teljesen külön volt választva.

A hal már régen kereskedelmi cikk volt. Nagy Károly tisztartói eladtak azokat a halakat, melyeket nem használt el uruk; Angliában már a X. században virágzott a halkereskedelem. Londonból a XIV. századból származó forrásaink szerint a halkereskedést bizonyos megjelölt helyekre szorították és a halkereskedéssel kapcsolatos összes kérdéseket szabályozták olyan pontossággal, hogy meg volt határozva azoknak a hálóknak a nagysága, melyekkel a Themsében halászni szabad volt.

Braunschweigban a vásármester gondoskodott arról, hogy csak 3 napig adják el a besózott halakat, hogy a romlott, vagy bűdös áru eltávolíthatassék.

Baselban a tanács által alkalmazott „balszemlése”-ek vizsgálták meg a halakat. A vásáron el nem adott lazacoknak le kellett vágni a farkát, hogy ezzel megjelöljék a nem friss árut.

Lübeckben 1734-ben egy kijelölt piacra korlátozták, Nürnbergben a vásártér elülső részén nem volt szabad beringet eladni, a nordhauseni városi szabályzat ugyancsak foglalkozott ezzel a kérdéssel.

HIREK.

Adományok a létesítendő internátus részére. Dombrádi Nagy Gyula nyug. csendőrezredes ur a maga és neje nevében 100 koronát volt kegyes az internátus céljaira beküldeni: s ugyanilyen összeggel gyarapította az alapot Ujfalussy Miklós cs. és kir. kamarás, huzár százados ur is. A midőn a nemesszivű adakozóknak hálás köszönetet mondunk a legénységünk érdekében taúsított áldozatkészségükért, azon reményünknek adunk kifejezést, hogy e nemes tettük meg lesz örökítve a létesítendő internátus történetében.

Biztalt azonban abban a kellemes helyzetben is vagyunk, hogy a legénységünk körében megindult gyűjtés első és szép eredményéről is beszámolhatunk, a mennyiben lapunk zártáig a következő adományok érkeztek a III. sz. csendőrkörületi parancsnoksághoz: Kardos Mihály cz. őrstől Hajdusámszon 5 K, Horváth József járómester Magyarigen 18 K, V. J. járómester 20 K, Tóth Kása István őrm. Caánytelék 1 K, Nagy József járórm. Földvár 11 K 50 fill., Berény Lajos őrsvezető Cs. Apátfalva 5 K, Besztercebányai őrs 22 K 76 fill., hógyszí ősrs 11 K, valkói őrs 5 K, kurtakeszi őrs 8 K 50 fill., deasi őrs 3 K, szegvári őrs 6 K, csepregi őrs 3 K 40 fill., törcsvári őrs 12 K, csomborti őrs 10 K, székási őrs 10 K, szászalmási őrs 2 K, felső-ilosvai őrs 7 K, botosi őrs 3 K 50 fill., balázsfalvai őrs 4 K, feketevárosi őrs 4 K, kőszegi őrs 1 K 30 fill. s végül Stampfer J. Zsigmond kereskedő Budapest 2 K. Összesen 373 K 96 fill. Ehhez az előző adományok 200 K, mindössze 573 K 96 fill.

A cigányügy új kormánybiztosa. A „Budapesti Közlöny” című hivatalos lap augusztus 6-iki száma közli, hogy a belügyminiszterium vezetésével megbizott

A magyar királyi csendőség szíves figyelmébe!!

Minden csendőr ki órá, ékszer, gramofon vagy bármely más értéket akar vásárolni, válassza meg a következő árak közül: 40 kor.-ig havi 4-5 kor., 60 kor.-ig havi 6-8 kor., 80 kor.-ig havi 7-8 kor., 100 kor.-ig havi 9-10 kor., 150 kor.-ig havi 12 kor., 200 kor.-ig havi 15 kor. Ezen felül egyezség szerint, az órákért 10 évi jótállás, felül a tisztesség és kiszolgálás. — 1 gramofon kitűnő kivitelű, 20 darabos 140 nagydupla lemezzel, 100 tűrel, portómentesen 100 kor., havi 8 kor. részletekben. Több modellel és szívesen házhoz jövök, minden évi bérletjegyem van. Kérjen árjegyzéket.

Brucker Győző Nándor és Tsa

magyar műórás és műtövös

Győr, Kazinczy-u. 15. sz.

miniszterelnök Joanovich Sándor Temes vármegye és Temesvár szab. kir. város főispánját a cigányügy országos rendezése céljából szükséges teendők ellátására nyert kormánybiztosi megbízása alól felmentette a Feszty Béla volt országgyűlési képviselőt, kormánybiztosi minőségben ezzel megbízta.

Ellenszegülések. Német István XII. kaposvári örsbeli csendőr, szolgálatteljesítés közben július 31-én este 10 óra tájban az általa csendzavaráson ért, neki zsebkecsével támadólag ellenszegülő és fegyverét is megragadó Németh (Magi) András kapuvári lakos ellen szuronyfegyvert használt és azt halálosan megsebesítette. —

Czinki József lakócsai örsbeli csendőrt Lakócsán, július 31-én éjjel 11 órakor szolgálatközben egy csendzavaró munkáscsoport botokkal és késekkel felfegyverkezve megtámadta, Kovács János pedig lefegyverezési szándékkal a csendőr fegyverét két kézzel megragadta. Czinki csendőr — szorongatott helyzetében — a fegyvert támadója kezéből kirántotta s azt hasba szurva, életveszélyesen megsebesítette. Sérült augusztus 1-én a szigetvári közkórházba szállítottatott, hol augusztus 4-én délelőtt meghalt. — Német István körmenői örsbeli csendőr augusztus 2-án reggel 8 órakor a vármegyei Németszeződ községben, Fayin József ellenszegülő cigány ellen, annak életveszélyes sérülésével végződő szuronyfegyvert használt.

Elhalálozás. Ferenczi Péter cz. őrmester, járőr-mesterjelölt Gyergyóujfaluban, hol betegségének gyógyítása céljából övéi körében szabadságon volt, július 26-án meghalt. Hült teteme 28-án ugyanott helyeztetett örök nyugalomra. Nyugodjék békében!

KÜLÖNFÉLÉK.

A vasúti jegyről. A vasutak keletkezése idejében és a vasúti fejlődés első éveiben nem olyan vasúti jegyeket használtak, mint manapság. Az utasok az állomás pénztáránál a lefizetett díjról nyugtát kaptak, a melybe az utazás célpontja és a vonaton elfoglalható hely száma is be volt vezetve. A mikor aztán az utasok megszorodtak, a pénztárt kezelő hivatalnokok már nem győzték kiállítani a sok nyugtát, mire nyomtatott blankettákat kezdtek használni, a melyre csak a bolyszámot kellett ráírni. 1841-ben indítványozta az angol Edmondson, hogy a menetjegyek szövegét kis kartonlapra kellene nyomtatni, mert az ilyen kis kartonjegyek a pusztaulárnak könnyebben ellentállanak és a zsebben vagy a pénztárczában kényelmesen elhelyezhetők. A kartonjegyeket a manchester-leeds-i vonalon használták először. Németországban, Ausztriában és Magyarországon jó sokáig tartott, a míg ezt a reformot keresztülvitték és 1866-ig nálunk is a nagy, nyugtaszerű menetlevelek voltak használatban. A kis kartonjegyek behozatala ellen főleg azzal érveltek, hogy könnyen utánozhatók. Jelenleg mindenütt kartonjegyeket használnak, míg az utalványyszerű nagyobbalakú jegyekhez csak azoknak van szerencsésük, a kik körutazási jegyet váltanak, vagy a kormányok és vasutigazgatóságok jóvoltából szabadjegyekhez jutnak.

A nagy felfedező utak költségei. Filchner német sarkutazó, a ki expedíciót tervez a déli sarkra, két millió márkában állapította meg tervezett útjának a költségeit, a melyből azonban 450,000 márka megtérül alban az esetben, ha a két expedíziós hajóval sértetlenül tér vissza, mert akkor ezeket magint eladhatja. Peary legutóbbi északsarki utazása 500,000 koronába került, a mibe azonban bele van számítva a „Roosevelti” expedíziós hajó mintegy 300,000 koronát kitevő értéke. Shackleton-nak, a ki a déli sarkot közelítette meg, 800,000 koronára volt szüksége és körülbelül ugyanekkora összegben van előirányozva a tervezett Scott-féle angol délsarki expedíció. Stanley afrikai expedíciója 250,000 koronába került. Az újabbkori expedíciók költségeivel összehasonlítva, a régebbi idők nagy felfedező utjai sokkal kevesebbe kerültek. Kolumbus első amerikai útja például csak 30,000 koronába került. Magelán első földkörüli útjának a költségeit Koelliker O. számította ki. Összesen négy hajóval keletre utazó Magelán, a melyek a felszereléssel és a személyzet ellátásával együtt 214,000 koronába kerültek. Ebből az összegből Spanyolország 165,870 koronát fedezett, a többi pedig kikötővárosok és gazdag kereskedők adták össze. A hajó közül három tönkre ment, de a negyedik annyi fűszerárut hozott magával, hogy annak az eladásából az összes költségek megtérültek, sőt még felesleg is maradt, úgy, hogy ez az expedíció voltaképen még pénzbeli nyereséggel is járt.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, közíratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes olyesetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyegyet ne küldjenek, Szolgálati kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdézőkérdéseknek eleje vésessék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

Sz. A. Eger. Sok mindenfélét olvastunk már, de ilyen teljesen érthetetlen össze-visszaságot még nem. Kéziratát — per emiōsum — elteesszük. Válaszunkat az Ön irmodorában adjuk meg: A „Próbacsendőr és a Reménység” című közleményében megnyilvánuló, feltételezett gyöngéd érzelnek romjai alól fakadó bölcselkedésnek határozatlan irányban bugyogó kesernyés izü forrásánál a tudásvágy után áhító csendőrlélek — tantaluazi kinok között — szomjasan unatod! Megértette kérem? A kiállításra helyezett cikkével — ha ehhez hasonló — ne fáradjon! Fordítsa idejét komoly dolgokra!

115. Igazolványra még nincs igénye, mert a nyugállományban töltött ideje nem számítható le, dacára annak, hogy szolgálatteljesítés közben sérült meg.

S. L. 1. Gyűjtőveik nem bocsáttatnak ki. 2. Vászonnuba csak a laktanyában hordható.

Bereczeli örs. Várnay ezég útján.

O. G. csendőr Györszentmárton. Forduljon kérelmével illetékes helyre.

B. M. Predeál. A távirtdai elszigetelő eltörése a btkv. 449. § alá esik. Eljárás hivatalból indítandó meg.

AZ ERŐSÍTETT

CAPCINE (PAPRIKA) KENŐCS

Készítke menő hálairetek bizantsíják, hogy mily kitűnő hatása van. Valódi csak nálom kapható. Kis tégely 1 K, nagy tégely 2 K.

Csuz, köszvény, reuma, ideges fejtájás, hűlés, idegbaj, mindennemű csontbántalmak ellen kitűnő hatásúnak bizonyult szer.

::

::

Az ár és 45 f. postaköltség beküldése után vagy utánvétel küldve ::

Szenthe Lajos gyógyysz.

Budapest, Damjanich-utca 2.

Kíváncsi csendőr. Nincs joga.

B. P. csendőr Marosújvás. Közvetlen átfélpásnak nem tekinthető.

Érdeklődő. Kérje valamely államépítészeti hivatalhoz próbaszolgálatra való felvételét.

Ó. J. csendőr. Mithogy ez évben már illetékeszerű szabadságot élvezett, nem hiszszük, hogy magánügyben még kapna szabadságot.

9999. 1. Érték szerint minősül. 2. Csak 8 hétre. 3. Igen.

H. J. Gólniczbánya. Nem közölhető. Ön különben is nagyon téved! Visszamaradt teljes három évvel! Létszámbányról jelenleg szó nem lehet, mert teljes szármu jelentkezők állnak rendelkezésre.

Sz. A. Gyulafelhérvár. Ez ügyben már közöltük nézetünket. Ha úgy tetszik, fellebbezzen meg a belügyminiszterhez.

Cs. M. Két órával a takarodó után! Azt csak tudják, hogy a csendőrségül hány órákor van a takarodó?

Szabó Ösv. Forduljon a Várnay czéghhez, az beszerzi.

Balatonmelléki. 1. Van nevesi levele, vagy régi okirata, a melyben családi neve *cs.*-vel van írva? Ha nincs, mit kutat? A keresztlevelekben neve *cs.*-vel van írva, nyugodjék tehát meg benne. A régi magyar *cs.* nemesei családok írják *i*-vel végződő nevüket *cs.*-nal. 2. Csak voltak, ma már az ily megkülönböztetést nem használják. Idejét mulla. 3. Nem tudunk róla semmit. 4. Igen. 5. A felmerülő költségeket a szárnyparancsnokság számolja el. 6. Czimképek, a melyek az illető rovat tárgyát képban mutatják be. 7. Mert a szertartás nyelve a latin. 8. Igazán nem bajnolódhatunk azzal, hogy Ön melyik János-napon ünnepli meg a neve-napját. Ünnepelje meg mind, vagy egyet sem, nekünk teljesen mindegy. 9. Uralkodóház; szárazföld; autoft. a melyen Henrik herceg végig ment; úgy mint a többi.

Tudnivaló. Nincs időhöz kötve.

777. 1. Semmit. 2. és 3. Az egyenes adó mérvétől függ, a mely Magyarországon egyes vidékeken különbözik. A községi jegyző határozott felvilágosítást adhat. 4. Igen.

Segédoltható. 1. Nem, ha az egyiket követi el, már veszélyes gonosztevő. 2. A miniszter residens = másodosztályú diplomáciai képviselő, ki egyes alkalommal kitétik az illető külállam területére; pl. koronázáson való részvétel végett vagy nemzetközi szerződések megkötésére stb. Ez utóbbi esetben megbatalmazott miniszternek (Minister plénipotentiaire) nevezetik.

HIVATALOS RÉSZ.

Különítményfelállítás.

A m. kir. V. sz. csendőrkerület balassagyarmati szárnyának területén, 1910. évi augusztus hó 1-én egy 5 főből álló különítmény állított fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur rendeletére a m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Parkas Mihály csendőr, egy ember életének a vízbe-súlástól történt megmentése alkalmával tanúsított elszántság és bátor magatartásáért.

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Csala Ferencz, III. sz. csendőrkerületbeli cz. őrmester, egy bami pénz ígéretével kapcsolatos és a károsultak egyikének öngyilkosságát is maga után vont, nagyobb szabású csalási eset tetteseinek hosszas, körületekintő és leleményes nyomozás utáni kiderítése és elfogásáért.

Nagy Lajos I., VI. sz. csendőrkerületbeli járásőr-mester, a közbiztonsági szolgálat terén 20 éven át kifejtett eredményes tevékenységeért.

Bacher Vendel, VI. sz. csendőrkerületbeli törzsőr-mester, 15 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt úgy a közbiztonsági, mint az irodai szolgálat terén kifejtett kiváló szorgalma és példás magaviseletéért.

Varga István IV., VI. sz. csendőrkerületbeli őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén hosszabb időn át, de különösen bírósági segéd munkái minőségben 10 év óta

ÉLELMISZEREKET

Jegutányosabban állít :::

BECK LIPOT és FIA és WEISZ NORBERT czég
BUDAPEST, II., SZENA-TÉR 1. SZÁM.

Szállítja az összes élelmiszereket a m. kir. csendőrség és a cs. és kir. hadsereg részére.

☞ Részletes felvilágosítást készséggel nyújtunk. ☞

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közűshadsereg szerződ. szállítól

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbörből készített különlegességeinek szerződéses árban szállítását

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

nagy szorgalommal kifejtett buzgó és eredményes tevékenysége és teljes megbízhatóságáért.

Komlósi Károly VI. sz. csendőrkerületbeli őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén közel 15 éven át szakszertű és ügybuzgalommal kifejtett eredményes tevékenysége, alárendeltjeinek helyes nevelése, őrsének rendben tartása és példás magaviseletéért.

Szakonyi Dániel, VI. sz. csendőrkerületbeli őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén 16 évet meghaladó időn át kifejtett buzgalma és eredményes tevékenységeért.

A m. kir. IV. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Ceik Ferencz őrsv. cz. őrmester, 7 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén odaadó szorgalommal és kötelességgel kifejtett eredményes tevékenysége, őrsének jó rendben tartása, valamint alárendeltjeinek helyes nevelése és ozéltudatos vezetéséért.

Magyar László járásőrmester, 19 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén folytonosan kifejtett kötelességű és eredményes tevékenysége, valamint a legénység kiképzése és nevelése körül tanusított odaadó szorgalma és ügyszeretetéért.

Réti József őrsv. cz. őrmester, 12 évet, Zatner István őrsv. cz. őrmester, 11 évet, Járdánházy Gábor őrsv. cz. őrmester, 13 évet, Novotny János őrsv. cz. őrmester, 17 évet, Holóka Tivadar őrsv. cz. őrmester, 14 évet, Szilvási Gyula őrsv. cz. őrmester, 9 évet, Ruzsvánzki Lajos őrsv. cz. őrmester, 11 évet meghaladó csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén folytonosan kifejtett fáradhatatlan ügybuzgóságuk, kötelességűségük és eredményes tevékenységükért.

Pálffy Imre őrsv. cz. őrmester, 8 évet és Kovács József őrsvezető, 7 évet meghaladó csendőrségi szolgálati idejük alatt úgy a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett kötelességű és eredményes tevékenységükért, valamint utóbbi időben irodai alkalmaztatásukban tanusított odaadó ügyszeretetük, szorgalmuk, pontosságuk és feltétlen megbízhatóságukért.

Varga István I. őrmester, 14 évet, Biró László cz. őrsvezető, 9 évet, Veszprémi István cs. cz. őrsvezető, 8 évet meghaladó csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén folytonosan kifejtett ügybuzgó és eredményes tevékenységükért.

Dénes Péter cz. őrsvezető, 6 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálat terén lankadatlan szorgalommal és kötelességűséggel kifejtett eredményes tevékenységeért.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Bardócz Áron őrmester, két szolgálatban álló pénzügyőri közegnek nagyobb néptömeg által történt veszélyes megtámadtatása alkalmával tanusított erélyes, bigdadt és leleményes eljárásáért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. IV. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Kovács József I. őrsv. cz. őrmester, 15 évet, Szigeti József, őrsv. cz. őrmester, 12 évet, Csáthi Lajos cz. őrsvezető, 9 évet meghaladó csendőrségi szolgálati idejük alatt folytonosan kifejtett odaadó szorgalmuk és eredményes tevékenységükért.

Pándy Gyula őrsv. cz. őrmester, Lengyel István cz. őrsvezető, Petrisose László, Tomorján László cs. cz. őrsvezetők, Délezeg Jenő és Simonka József csendőrök, a vári-i őrs körletében 1909. év folyamán elkövetett több rendbeli betöréses és egyéb lopás tetteinek kiderítése körül — hosszabb nyomozás folytán — kifejtett ügybuzgó és kötelességű tevékenységükért.

Uhlár István cz. őrsvezető, egy tűzvész alkalmával az oltás, illetve vagyonmentés körül kifejtett odaadó buzgósága és eredményes tevékenységeért.

Egresi György és Gábor István cz. őrsvezetők, 11 évet, Sereš Gergely cz. őrsvezető, 8 évet, Tamba Miklós cz. őrsvezető, 6 évet, Dedinszki József cz. őrsvezető, 8 évet meghaladó csendőrségi szolgálatuk ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén folytonosan kifejtett odaadó szorgalmuk és eredményes tevékenységükért.

Gyuris Máté csendőr, egy tűzvész alkalmával tanusított gyors elhatározása, férfias bátorsága és elszánt tevékenységeért.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Lovász Mihály csendőr, mert két szolgálatban álló pénzügyőri közegnek nagyobb néptömeg által történt veszélyes megtámadtatása alkalmával őrsparancsnokát eljárásában hathatósan támogatta.

Előléptettek:

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:

1910. évi augusztus hó 1-ével:

Bajai Kálmán cs. cz. őrmester, *őrsvezető cz. őrmesterré*;

Egresi György és Koszován Hugó cz. őrsvezetők, *őrsvezetőkké*;

Az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:

Lisicza Mihály csendőr, *csendőr czimzetes őrsvezetővé*.

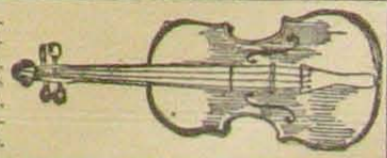
Névváltoztatások.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Firsing András csendőr vezetéknevét, a m. kir. belügyminister urnak 1910 június 6-án 57677/VI-a sz. a. kelt engedélye alapján „Füzesi”-re változtatta.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár tőléről nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkész-
lője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom,
harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képes
írjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldeték **Budapestről, Király-u. 58.**
Külön kötséget díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hang-
szerek javítása szakszertűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő.

Mangu Gábor es. ez. őrsvezető vezetéknevét, a m. kir. belügyminister urnak 1910 június 6-án 58982/VI-a sz. a. kelt engedélye alapján „Munkácsi”-ra változtatta.

A m. kir. VI. sz. esendőrkerület állományában:

Joachimthal Károly járásörmester vezetéknevét, a m. kir. belügyminister urnak 1910 június 23-án 86783/VI-a sz. a. kelt engedélye alapján „Jenei”-re változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú esendőrkerület állományában:

Kovács Ferenc őrmester, Kovács Annával, 1910 július 16-án, Nagyenyeden.

Debreczeni Károly es. ez. őrsvezető, Nagy Zsanznával, 1910 július 10-én, Ákoson.

Kakucs Márton es. őrsvezető Glaser Katalinnal, 1910 július 4-én, Nagybooskereken.

A m. kir. II. sz. esendőrkerület állományában:

Szabó József III. es. őrsvezető, Kolozsvári Erzsébettel, 1910 június 21-én, Nagytarákon.

Dombovári György es. ez. őrsvezető, Gyurocsik Viktóriával, 1910 június 19-én, Szudriáson.

Szabatyán István es. őrsvezető, Rácz Teréziával, 1910 június 29-én, Nagykikindán.

Vadász Károly es. őrmester, Joó Viktóriával, 1910 június 25-én, Torontálvásárhelyen.

Makay Ferenc őrsvezető, Bellányi Gizella Klárával, 1910 július 10-én, Szegeden.

Manhalter János őrsvezető, Kroutz Erzsébet Borbálával, 1910 július 10-én, Stájerlakanninán.

Oláh Péter I. es. ez. őrsvezető, Hoffmann Máriával, 1910 június 24-én, Dobrinán.

A m. kir. III. sz. esendőrkerület állományában:

Tóth György es. őrsvezető, Göndöcs Erzsébettel, 1910 június 18-án, Ráczkevéen.

Fölker András es. őrsvezető, Hochmajer Etelkával, 1910 június 14-én, Bugyiban.

Bartók József es. őrsvezető, Rozmanith Katalinnal, 1910 június 29-én, Duenokon.

Astileán Dániel es. őrsvezető, Durucz Juliannával, 1910 június 19-én, Lajosmizsén.

Vágó Joákim es. őrsvezető, R. Nagy Juliannával, 1910 június 26-án, Szolnokon.

Császár István őrsvezető, Kovács Francziskával, 1910 június 19-én, Ráczkevéen.

Lóth Ferenc es. ez. őrsvezető, Pakay Eszterrel, 1910 június 25-én, Mozókeresztessen.

Golyán József es. őrsvezető, Szabó Gizella Ozeoziliával, 1910 július 2-án, Budapesten.

Hubert Miklós es. ez. őrsvezető, Imgrund Magdolnával, 1910 július 2-án, Bácsalmáson.

Hubert János es. ez. őrsvezető, Stenger Annával, 1910 július 5-én, Bácsalmáson.

Ébert Kálmán es. őrmester, Asztalos Irénnel, 1910 július 4-én, Ujlétán.

Szilágyi Miklós es. őrsvezető, Hruska Irmával, 1910 június 26-án, Adácson.

A m. kir. V. sz. esendőrkerület állományában:

Táborazki István járásörmester, Foltajtar Máriával, 1910 július 4-én, Pöstyénben.

Árva István es. őrmester, Oberfranz Mária Kornéliával, 1910 július 3-án, Felsőhámoren.

Kovács János őrsvezető, Gyurana Máriával, 1910 július 12-én, Kiszuczauhelyen.

Kiss György őrsvezető, Tonhajzer Máriával, 1910 július 21-én, Nyitrán.

A m. kir. VI. számú esendőrkerület állományában:

Herman József es. őrsvezető, Kovács Nonával, 1910 július 2-án, Vasváron.

Németh Mihály es. őrmester, Sthul Annával, 1910 július 7-én, Körmondén.

A m. kir. VII. sz. esendőrkerület állományában:

Ozoka Alajos es. őrsvezető, Szabó Ilkával, 1910 július 5-én Szópvizen.

Schwáb József módorás és ékszerész
Szabadka, Budács-u.

A m. kir. esendőrség szives figyelmébe! Az a esendőr, aki órát, ékszeri akarat vásárolni, úgy késszen mint részletre, forduljon olyan eszöghöz, amely rövid 1—2 év alatt kizárólag csak a esendőrségtől 120 elismerő levélben részesült, ezen elismerést csak azári érttik es, mivel a saját kézből szabályzott óra egy hó alatti legfeljebb csak 5 percet különbözhet. Kérem, sziveskedjenek mintákat kérni. A mintáknak ára 8 koronától felfeb.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— esendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

...: Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus válaszlétkban. ...:

A legujabb mintájú ruha és fegyverzeti és tömegkönyvecskék raktárunkon készen kaphatók.